

"וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכָם... " (במדבר, ט"ו, כ"ו)
"סִלַּח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדְּךָ... " (במדבר, י"ד, י"ט)

סְלִיחָה / יִצְחָק קֵלֶפֶט

סְלִיחָה חֵבֵר, סְלִיחָה
פָּגַעְתִּי בְּךָ עִם טְפָשׁוֹת יְהִירָה
הֶבֶן-אָדָם לַפְּעָמִים נִכְשָׁל
רַק אֱלֹהִים הוּא תָמִיד מַעַל

אֵל תִּשְׁכַּח

אֲתָה יָקָר לִי כְמוֹ אָח
אָנָּה סִלַּח לִי, אָנָּה סִלַּח

סְלִיחָה חֵבֵר, סְלִיחָה
נִחַגְתִּי בְּךָ לֹא כְשׁוֹרָה
יֵשׁ לִי חֲלָשׁוֹת כְּמוֹ לְכָל אָחָד
אֲזֵ הַתְּנַצְלוֹת הֵיא מוֹצֵא מְכַבֵּד

אֵל תִּשְׁכַּח

אֲתָה יָקָר לִי כְמוֹ אָח
אָנָּה סִלַּח לִי, אָנָּה סִלַּח

משימות

1. א. העתיקו מהמילון את פירוש המילה "הירות".
ב. תנו דוגמה למישהו שהתנהג ביהירות כלפיכם.
 2. מהו שורש המילה סְלִיחָה? כתבו את מרב המילים מאותו השורש.
 3. כתבו שלוש דוגמות לכך שלעתים אדם נכשל.
 4. איך מתנצלים באופן מכובד?
 5. האם על מנת לבקש סליחה די בהתנצלות?
 6. כיצד עדיף להתנצל: בכתב או בעל-פה? נמקו את תשובתכם.
 7. "חשוב לדעת להתנצל, אך חשוב גם שיקבלו את התנצלותי."
האם אתם מסכימים עם אמרה זו?
 8. אכן, לכל אדם יש חולשות. אילו חולשות יש לכם? כיצד תוכלו להפוך חולשות אלה לחוזק?
- עֲשֵׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה** הם הימים הנספּרים בין ראש השנה ליום הכּפּוּרִים. אֵלֶּה הימים האחרונים שחותמים את חדש הסליחות שהתחיל עוד בחדש אָלוּל. בּמִשְׁךְ כָּל השנה חשוב לומר סליחה, אם טעינו, אם פגענו, גם אם לא במכוון. יום הכּפּוּרִים הוא זמן מיוחד שּמֵאִפְּשֵׁר לָנוּ לְחַשֵּׁב עַל כָּל השנה החולפת, לְחַשֵּׁב עַל מָה שֶׁבְּרָצוּנֵנוּ לְתַקֵּן, וְגַם עַל הַדְּבָרִים שֶׁאֲנִיחֵנוּ רוֹצִים לְשַׁמֵּר. זֶהוּ יוֹם שֶׁמִּיעֵד לְפְתִיחַת דֵּף חֵדֶשׁ...

מַעֲשֵׂה בַעֲרָבָה בִּישָׁנִית וְעֲצוּבָה / לֵאָה נְאוּר

מַעֲשֵׂה בַעֲרָבָה בִּישָׁנִית וְעֲצוּבָה שְׁקִנְיָה בְּכָל הָעֲצִים בְּסִבִּיבָה. הִיא יִדְעָה שְׁקִנְיָה זוּ מִדָּה נוֹרָאָה, וְנוֹרָא לֹא-נִעִים כְּשֶׁתְּמִיד מְקַנְיָים. טוֹב, אָז מָה לַעֲשׂוֹת עִם קִנְיָה שְׁכֹזֵאת? אִמְרוּ לִי אַתֶּם אִם רַק יִדְעֶתֶם.

מִמֶּשׁ עַל-יְדָה צָמַח עֵץ תְּמָר. גְּבוּת, זְקוּף, יָפָה, נְהָדָר, כָּל עֵלָה – מְנִיפָה וְצִמְרַת יָפָה. הוּא צָמַח תְּמָרִים נְהָדָרִים, קִטְנִים וְחוּמִים, כָּל-כָּךְ טְעִימִים, לוֹלְבִים יָפִים, יְדָקִים וְזִקּוּפִים, רַק בָּאִים קוֹטְפִים. עַל-יַד הַתְּמָר צָמַח עֵץ הָדָר, גַּם הוּא נְהָדָר. אֶתְרוּגִים נִפְלְאִים, הַדּוּרִים וְנָאִים, נִחוּחַ כְּזֶה לֹא הָיָה מִזְמַן בְּכָל הַבְּסִתָּו. הִיתָה שָׁם גַּם שְׂדֵרֵת הַדְּסִים שֶׁהַפִּיצָה סִבִּיבָה רִיחַ מְקַסִּים. וְעוֹד עֲצִים יִרְקִים, עֲבִים וְדָקִים, שׁוֹנִים וּמְשֻׁנִּים, גְּדוֹלִים וְקִטְנִים מְכַל מִינֵי מִינִים. אִם אֶסְפֵּר עַד מָחָר לֹא אֶגְמֹר. אִי-אֶפְשֶׁר. הִיתָה הָעֲרָבָה כָּל-כָּךְ עֲצוּבָה. הִיא חֲשֵׁבָה: אֵלּוּ הָיָה לִי פְרִי מְגֵדִים מִתְּנָה לְיִלְדִים. לֹא אֶכְפֹּת לִי שִׁיְהִי קֶטָן בְּמִיחָד. שִׁיסְפִיק לְפָחוֹת לְיִלְד אֶחָד. הִיא הַצְּטַעְרָה וְהַתְּחִילָה לְבָכוֹת: ”אוּי לִי מָה אֶתֶּן לְיִלְדִים בְּסִכּוֹת?”

שָׁמַע זֹאת מִלֵּאָה הָעֲצִים בְּשָׁמַיִם. שָׁמַע וְצָחַק וְסָפַק כְּנַפִּים, וְאָמַר: ”אֵל תִּבְכֵּי עֲרָבָה, בְּעֵינַי אֶת טוֹבָה. הַצְּנִיעוּת הִיא גַּם כֵּן מִדָּה חֲשׁוּבָה. מְחִי אֶת הַדְּמָעוֹת מֵעֲלֵעֲלִיךְ הַקִּטְנִים, בְּסִכּוֹת אֶת תְּהִי בֵּין אַרְבַּעַת הַמִּינִים. וּמֵאֵז, בְּסִפָּה הַיָּפָה, הִירְקָה, בְּמִרְכּוּז הַסִּפָּה הַנְּאוּה, עִם לוֹלֵב וְהַדְּס וְאֶתְרוּג מִיחָס – שָׁמַיִם גַּם עֲנַף עֲרָבָה.

משימות

1. כיצד הערבה מתוארת לאורך הקטע כולו?
 2. מדוע הערבה מקנאה בעצים ובשיחים שסביבה? מה הייתם מציעים לה לעשות כדי להתגבר על קנאה זו?
 3. מה ההבדל בין "לקנא במישהו" לבין "לקנא למישהו"?
 4. בשורה 6 למי הכוונה במאזכר הוא?
 5. מהו בוסתן?
 - א. עצים עם פירות
 - ב. שיחים ופרחים
 - ג. גן שיש בו עצים ושיחים
 - ד. שדרת עצים
- "וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרֵי עֵץ הָדָר, כַּפּוֹת תְּמָרִים, וְעֵנֶף עֵץ עֵבֶת וְעֵרְבֵי נָחַל..."** (ויקרא, כ"ג, מ')
6. מהו פְּרֵי מְגָדִים?
 - א. פרי מתוק וטעים
 - ב. פרי קטן
 - ג. פרי שאי-אפשר לאכול
 7. בסיפור שקראתם ישנן מילים מתחרזות. העתיקו כמה מהן. החריזה מעניקה לסיפור קצב, זרימה. נסו לקרוא את הסיפור בהדגשת החריזה. נסו לכתוב את הסיפור בצורת שיר, כך שבסוף השורות יהיו מילים מתחרזות.
 8. העתיקו משפט המוכיח שהמעשה מסופר על-ידי מישהו חיצוני לסיפור (מספר).

9. מי הם ארבעת המינים?

10. מי עוזר לערבה ומדוע הוא מבטיח לה מקום בין "ארבעת המינים"?

11. ארבעת המינים

כל אחד מארבעת-המינים מאפֵּן בתכונות מיוחדות, ויחדו הם מסמלים את כל עם-ישראל, את כל העם היהודי, שיש להם את אותם השרשים, אך הם שונים זה מזה במהותם ובדרך חיייהם. לכל אחד מארבעת המינים יש או אין טעם וריח. טעם וריח אלו הם סמליים. הטעם מניג את למוד התורה, והריח מניג מעשים טובים.

סמנו בטבלה + או -.

ערבה	הדס	אתרוג	לולב (תמר)	ציורים
				ריח (מעשים טובים)
				טעם (לימוד תורה)
				משמעות (במילים)

12. עם מי מארבעת המינים אתם מזדהים יותר? מדוע?

13. מהי החשיבות בכך שמברכים על ארבעת המינים יחד?

14. כתבו דו-שיח (או רב-שיח) בין ארבעת המינים, בו הם דנים בחשיבות של כל אחד ואחת מהם. ייתכן שהם יגיעו לקונפליקט (עימות), אך חשוב שבסופו של הדו-שיח יגיעו לפשרה.

15. ב"ספר החנוך" ארבעת המינים מדומים לאיברי גוף שונים :
לפניכם רמזים על איברי הגוף הללו. ציירו את הפתרון ליד שמותיהם
של ארבעת המינים בטבלה שלמעלה.

איבר הגוף שמייצג את הלולב : בלעדיו אי-אפשר לעמוד ישר.

איבר הגוף שמייצג את האתרוג : הוא פועם ואוהב.

איבר הגוף שמייצג את ההדס : פותחים אותו בבוקר וסוגרים
אותו בלילה.

איבר הגוף שמייצג את הערבה : משנות צורה עם החיוך.

16 א. איזה מדרש על ארבעת המינים העדפתם : את **מדרש הטעם**
והריח או את **מדרש איברי הגוף**?

ב. האם המסר של המדרשים דומה או שונה? נמקו את תשובתכם.